

**РЕГУЛАТИВА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ (ЕУ) бр. 2023/1769 на Комисијата,
од 12 септември 2023 година,**

**за утврдување на технички услови и административни постапки
за овластување на организации вклучени во проектирањето и
производството на системи и составни делови за управување со воздушниот
сообраќај/услугите на воздухопловната навигација и за изменување и
дополнување на Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/203**

ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА,

имајќи го предвид Договорот за функционирањето на Европската унија,

имајќи ја предвид Регулативата (ЕУ) бр. 2018/1139 на Европскиот парламент и на Советот, од 4 јули 2018 година, за заедничките правила во областа на цивилното воздухопловство и за основање на Агенцијата на Европската Унија за безбедност на воздухопловството и за изменување и дополнување на регулативите (ЕЗ) бр. 2111/2005, (ЕЗ) бр. 1008/2008, (ЕУ) бр. 996/2010, (ЕУ) бр. 376/2014 и директивите 2014/30/EУ и 2014/53/EУ на Европскиот парламент и на Советот, а за укинување на регулативите (ЕЗ) бр. 552/2004 и (ЕЗ) бр. 216/2008 на Европскиот парламент и на Советот и Регулатива (ЕЕЗ) бр. 3922/91 на Советот ⁽¹⁾ и особено член 43(1) и 62(15) од истата,

со оглед на тоа што:

- (1) Земајќи ги предвид целите и принципите поставени во членовите 1 и 4 од Регулативата (ЕУ) бр. 2018/1139 и особено природата и ризикот на односната активност, од организациите вклучени во проектирањето и производството на системи за управување со воздушниот сообраќај/услугите на воздухопловната навигација (системи за АТМ/АНС) и составни делови за АТМ/АНС се бара да поседуваат уверение.
- (2) Со цел да се воспостави униформно спроведување на, и придржување кон, важните/ задолжителни услови наведени во член 40 од Регулативата (ЕУ) бр. 2018/1139, за давање на услуги на АТМ/АНС, со оваа регулатива треба да се утврдат правилата и процедурите за издавање, одржување, изменување, ограничување, привремено одземање и укинување на уверенијата на организациите вклучени во проектирањето и производството на системи за АТМ/АНС и составни делови за АТМ/АНС, како и правата и обврските на имателите на уверенија.
- (3) Проценката на усогласеност на опремата за АТМ/АНС утврдена во Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768 на Комисијата ⁽²⁾ зависи од природата и ризикот на

⁽¹⁾ Сл. весник L 212, 22.8.2018 год., стр. 1.

⁽²⁾ Делегирана регулатива (ЕУ) за спроведување бр. 2023/1768 на Комисијата, од 14 јули 2023 година, за утврдување на детални правила за издавање на уверенија и декларации за усогласеност на системите за управување со воздушниот сообраќај/услугите на воздухопловната навигација и на составните делови за управување со воздушниот сообраќај/услугите на воздухопловната навигација (види стр. 1

услугите за ATM/ANS, или од функционалноста на конкретната опрема за ATM/ANS, а се темели врз постоечките методологии и најдобри практики. Со таа регулатива се утврдени три различни вида на проценка на усогласеност, особено: на уверенијата кои ги издава Агенцијата за одредена опрема за ATM/ANS; декларацијата која ја издава овластена организација вклучена во проектирањето и производството на опрема за ATM/ANS; изјавата за усогласеност која ја издава давателот на ATM/ANS или овластена организација вклучена во проектирањето и производството на опрема за ATM/ANS.

- (4) Вообичаениот животен циклус на опрема за ATM/ANS се состои од различни фази: проектирање, производство, инсталирање, работа, одржување и ставање надвор од употреба. Вообичаено, давателот на ATM/ANS е одговорен за некои од овие фази, додека за останатите фази се одговорни организациите вклучени во проектирањето и производството на опрема за ATM/ANS. Поради тоа, треба да се утврдат заеднички услови за овластување и надзор на организациите вклучени во проектирањето и производството на одредена опрема за ATM/ANS, која се користи при давање на услуги на ATM/ANS, особено онаа спомната во точка 3.1 од Анекс VIII кон Регулотивата (ЕУ) 2018/1139.
- (5) Агенцијата на Европската унија за безбедност на воздухопловството („Агенцијата“) е одговорна за сите задачи на надлежните органи кои се поврзани со издавање на уверенија и декларации за системи за ATM/ANS и составни делови за ATM/ANS („опрема за ATM/ANS“), вклучително ѝ за надзорот и извршните мерки. Со цел да се обезбеди постојаност и проценка заснована на ризици, а, меѓу другото, да се избегне дуплирање и административни оптоварувања, како и да се унапреди ефикасноста на постапките за издавање на уверенија и надзорот, овие функции за надзор и извршување треба да ги врши Агенцијата. За целите на издавање на уверенија или преиспитување на декларациите за опрема за ATM/ANS, потребно е Агенцијата, исто така, да ги надгледува ѝ постапките кои ги утврдиле организациите за проектирање и производство, вклучително, ако е потребно, и издавањето на уверение на тие организации. Затоа, Агенцијата треба да е одговорна за овластувањето на организациите вклучени во проектирањето и производството на опрема за ATM/ANS, а во исто време и за атестирање на опремата за ATM/ANS.
- (6) Надлежноста на Агенцијата за издавање на уверенија на организациите за проектирање и производство треба исто така да овозможува и недискриминаторски и усогласен пристап кон сите организации за проектирање и производство кои поднесуваат барање за издавање на уверение согласно ова Регулотива. Опремата за ATM/ANS која се става на пазарот во Унијата може да се користи во сите земји-членки и за сите видови на услуги, без разлика дали ја користат даватели на ATM/ANS кои се активни во една или повеќе земји-членки. Не е можно да се изврши категоризација на организациите вклучени во проектирањето и производството врз основа на нивните идни каталози на опрема, која треба да се користи на локално или на ниво на Унијата. Истиот принцип треба да се почитува кога Агенцијата ги распределува задачите за издавање на уверенија и за надзорот.
- (7) Во согласност со член 29(2), точка (а) од Регулотивата (ЕУ) 2021/696 ⁽³⁾ на

од овој Службен весник).

⁽³⁾ Регулотива (ЕУ) бр. 2021/696 на Европскиот парламент и на Советот, од 28 април 2021 година, за воспоставување на Вселенска програма на Унијата и за формирање на Агенција на Европската унија за вселенската програма, а за укинување на регулативите (ЕУ) бр. 912/2010, (ЕУ) бр. 1285/2013 и (ЕУ)

Европскиот парламент и на Советот, на Агенцијата на Европската унија за вселенска програма (EUSPA) ѝ е доверено управувањето со користењето на Европскиот геостационарен навигациски систем (EGNOS), како што е предвидено во член 44 од таа регулатива. Искористувањето на EGNOS ги опфаќа, меѓу другите активности, и активностите за поддршка при издавањето на уверенија и стандардизацијата. EUSPA не ги извршува сама сите задачи што се однесува на користењето на EGNOS, туку таа се потпира врз стручноста на другите субјекти, особено на Европската агенција за вселената (ESA), што се однесува на активностите поврзани со развој на системи, проектирање и развој на деловите кои се користат на сегментите на земја. Затоа, EUSPA треба да се смета како еквивалент на организација за проектирање и производство во контекстот на оваа регулатива.

- (8) Согласно улогите и одговорностите кои се утврдени во Регулацијата (ЕУ) 2021/696 за EUSPA и ESA, не постои единствен субјект за проектирање на EGNOS системот и неговата опрема, па затоа не постои единствена организација за проектирање и производство која EASA би можела да ја овласти.
- (9) Заради специфичностите на поставувањето за проектирање на EGNOS системот, потребни се посебни начини за докажување на усогласеноста со битните услови утврдени во Регулацијата (ЕУ) 2018/1139, имајќи предвид дека EGNOS претставува мултимодална услуга, која исто така треба да се придржува кон соодветните регулаторни услови за другите сектори.
- (10) И двете агенции треба да соработуваат за да се обезбеди придржување на EGNOS системот кон соодветните стандарди на ICAO, така што со соодветни договори се обезбедува ниво на безбедност и оперативност еднакво на она кое произлегува од целосната примена на условите за проектирање и производство од оваа регулатива. Соработката, исто така, ќе го вклучи и советувањето со EUSPA во развојот на деталните спецификации.
- (11) Со оваа регулатива на соодветен начин се зема предвид и содржината на Главниот план за ATM и технолошките можности содржани во истиот.
- (12) Агенцијата подготви нацрт-правила за спроведување и со мислењето бр. 01/2023 согласно член 75(2), точки (b) и (c) и член 76(1) од Регулацијата (ЕУ) 2018/1139 ги достави до Комисијата.
- (13) Со цел оптимално искористување на постојните ресурси и експертиза, Агенцијата може од националните надлежни органи да побара административна поддршка при извршувањето на своите задачи за издавање уверенија, надзорот и спроведувањето согласно оваа регулатива. Оваа административна поддршка не претставува никакво делегирање на овластувањата или одговорностите за задачите.
- (14) Со цел организациите за проектирање или производство на опрема за ATM/ANS да се вклучат во опсегот на управувањето со ризиците по безбедноста на информациите кои би можеле да влијаат врз безбедноста на воздухопловството, Регулацијата за спроведување (ЕУ) 2023/203 треба да се измени и дополни.
- (15) Мерките кои се предвидуваат во оваа регулатива се во согласност со мислењето на Комитетот наведено во член 127(1) од Регулацијата (ЕУ) 2018/1139.

ЈА ДОНЕСЕ ОВАА РЕГУЛАТИВА:

Член 1

Предмет

Со оваа регулатива се утврдуваат техничките услови и административни постапки за овластување на организациите кои се вклучени во проектирање и производство на системи за ATM/ANS и составните елементи на ATM/ANS кои подлежат на издавање на уверение во согласност со член 4 на Регулативата за делегирање (ЕУ) 2023/1768 или на декларација за усогласеност на проектот во согласност со член 5 од истата регулатива.

Член 2

Дефиниции

За потребите на оваа регулатива се применуваат следните дефиниции:

- (1) „опрема за ATM/ANS“ значи составните делови на ATM/ANS, како што е дефинирано во член 3(6) од Регулатива (ЕУ) 2018/1139 и системите за ATM/ANS како што е дефинирано во член 3(7) од истата регулатива, со исклучок на составните делови во воздухоплов, кои се предмет на одредбите на Регулатива (ЕУ) 748/2012 на Комисијата ⁽⁴⁾;
- (2) „налози за опрема за ATM/ANS“ значи документ кој го издава Агенцијата, со кој се пропишуваат мерки кои давателите на услуги за ATM/ANS треба да ги преземат за опремата за ATM/ANS за решавање на утврден небезбеден и/или несигурен услов и за повторно воспоставување на ефикасноста и заемната оперативност на таа опрема за ATM/ANS, ако постои доказ дека безбедноста, обезбедувањето, ефикасноста или заемната оперативност на таа конкретна опрема може да бидат загрозени;

Член 3

Услови за надлежните органи

1 За потребите на оваа регулатива, Агенцијата е надлежен орган одговорен за издавање на овластувања на организации вклучени во проектирањето или производството на опрема за ATM/ANS, како и за надзорот и извршните мерки во однос на тие организации.

2. При издавањето на уверенија, истрагите, инспекциските прегледи, надзорите и другите активности за следење кои се потребни за да се обезбеди ефективен надзор на организациите вклучени во проектирањето или производството на ATM/ANS опрема што е предмет на оваа регулатива, Агенцијата ги исполнува деталните услови утврдени во Анекс I (Дел-DPO.AR). Агенцијата од националните надлежни органи може да побара административна поддршка за извршување на своите задачи во врска со издавањето на уверенија, надзорот и мерките за обезбедување на примена на прописите при

⁽⁴⁾ Регулативата (ЕУ) бр. 748/2012 на Комисијата, од 3 август 2012 година, за утврдување на правила за издавање на уверение за пловидбеност и животна средина на воздухопловите и со нив поврзаните производи, делови и уреди, како и за издавање уверенија на организации за проектирање и производство (Сл. весник L 224, 21.8.2012 год., стр. 1).

извршувањето на своите функции според оваа Регулатива.

Член 4

Организации вклучени во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS

1. Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS што е предмет на издавање на уверение согласно член 4 од Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768 или на декларација за усогласеност согласно член 5 од истата регулатива, ја докажува својата способност како организација за проектирање или производство на опрема за ATM/ANS во согласност со Анекс II (Дел-DPO.OR).

2. Организациите вклучени во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS на Европскиот геостационарен навигациски систем (EGNOS), се смета дека се придржуваат кон условите наведени во Анекс II кон оваа регулатива докажувајќи ја својата усогласеност со Регулативата (ЕУ) 2021/696 и стандардите за управување, проектирање и квалитет, кои се применуваат на EGNOS согласно таа регулатива. Агенцијата не мора да ги одобри таквите организации. Од таквите организации не е потребно Агенцијата да ги овласти.

Агенцијата на Европската унија за вселенска програма во својата улога на организација за проектирање или производство, обезбедува дека другите организации кои се вклучени во проектирањето или производството на опремата на EGNOS ги следат процесите на проектирање и производство кои резултираат со ниво на безбедност и заемна оперативност кое е еднакво на она наведено во Анекс II (Дел-DPO.OR).

Член 5

Измени и дополнувања на Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/203 ⁽⁵⁾

Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/203 се изменува и дополнува како што следува:

(1) во член 2(1) се додава следната точка (j);

„(j) овластените организации вклучени во проектирањето или производството на системи за ATM/ANS и составни елементи на ATM/ANS, кои подлежат на Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/1769 на Комисијата (*).

⁽⁵⁾ Регулатива за спроведување (ЕУ) 2023/203 на Комисијата, од 27 октомври 2022 година, за утврдување на правила за примена на Регулативата (ЕУ) 2018/1139 на Европскиот парламент и на Советот, што се однесува до условите за управување со ризиците по безбедноста на информациите со можно влијание врз безбедноста на воздухопловството за организациите опфатени со Регулативите за спроведување (ЕУ) 1321/2014, (ЕУ) 965/2012, (ЕУ) 1178/2011, (ЕУ) 2015/340 на Комисијата, Регулативите за спроведување (ЕУ) 2017/373 и (ЕУ) 2021/664 на Комисијата и за надлежните органи опфатени со Регулативите (ЕУ) 748/2012, (ЕУ) 1321/2014, (ЕУ) 965/2012, (ЕУ) 1178/2011, (ЕУ) 2015/340 и (ЕУ) 139/2014 на Комисијата, Регулативите за спроведување (ЕУ) 2017/373 и (ЕУ) 2021/664 на Комисијата и Регулативите за измена и дополнување (ЕУ) 1178/2011, (ЕУ) 748/2012, (ЕУ) 965/2012, (ЕУ) 139/2014, (ЕУ) 1321/2014, (ЕУ) 2015/230 на Комисијата и Регулативите за спроведување (ЕУ) 2017/373 и (ЕУ) 2021/664 на Комисијата (Сл. весник L 31, 2.2.2023 год., стр. 1).

(*) Регулатива за спроведување (ЕУ) 2023/1769 на Комисијата, од 12 септември 2023 година, за утврдување на технички услови и административни постапки за овластување на организации вклучени во проектирањето или производството на системи за услуги на управувањето со воздушниот сообраќај/воздухопловната навигација и на составните елементи и за изменување и дополнување на Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/203 (Сл. весник, L 228, XX.9.2023 год., стр. 19).“

(2) во член 6(1), се додава следната точка (h);

„(h) што се однесува на организациите спомнати во член 2(1), точка (j), надлежниот орган назначен кој е определен во согласност со член 3(1) од Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/1769.“.

Член 6 **Влегување во сила**

Оваа регулатива влегува во сила на дваесеттиот ден од денот на нејзиното објавување во *Службениот весник на Европската Унија*.

Оваа регулатива е целосно обврзувачка и директно применлива во сите земји-членки.

Брисел, 12 септември 2023 година.

За Комисијата
Претседател

Урсула фон дер Лајен

АНЕКС I

УСЛОВИ ЗА АГЕНЦИЈАТА

(Дел–DPO.AR)

ПОДДЕЛ А

ОПШТИ УСЛОВИ (DPO.AR.A)

DPO.AR.A.001 Опсег

Со овој Анекс се утврдуваат условите за системите за администрација и управување на Агенцијата во врска со нејзините задачи за издавање на уверенија, надзор и извршните мерки за организациите за проектирање или производство при извршување на задачите и одговорностите на Агенцијата.

DPO.AR.A.001 Итна реакција на проблем кој влијае врз безбедноста, обезбедувањето и заемната оперативност

- (a) Без да е во спротивност со наведеното во Регулативата (ЕУ) бр. 376/2014 на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾ и со делегираните акти и актите за спроведување усвоени врз основа на истата, Агенцијата спроведува систем за соодветно собирање, анализирање и ширење на информациите во врска со безбедноста, обезбедувањето и заемната оперативност.
- (b) По добивањето на информациите наведени во точка (a), Агенцијата презема соодветни мерки за решавање на кој било утврден проблем во врска со безбедноста, обезбедувањето и заемната оперативност, вклучително и за издавање на директиви за опремата за ATM/ANS во согласност со точка ATM/ANS.EQMT.AR.A.030 од Анекс I кон Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768.
- (c) Засегнатата организација веднаш се известува за мерките кои се преземаат, а кон кои таа е должна да се придржува, во согласност со точка DPO.OR.A.035. Исто така се известуваат и надлежните органи на засегнатите даватели на услуги на ATM/ANS.

DPO.AR.A.015 Итна реакција на инцидент или ранливост во врска со безбедноста на информациите кои можат да влијаат врз безбедноста на воздухопловството

- (a) Агенцијата спроведува систем за соодветно собирање, анализирање и ширење на информациите во врска со инциденти или нарушување на безбедноста на

⁽¹⁾ Регулатива (ЕУ) 376/2014 на Европскиот парламент и на Советот, од 3 април 2014 година, за пријавување, анализа и следење на настани во цивилното воздухопловство и за изменување и дополнување на Регулатива (ЕУ) бр. 996/2010 на Европскиот парламент и на Советот и за укинување на Директива 2003/42/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот и на Регулативите (ЕЗ) бр. 1321/2007 и (ЕЗ) бр. 1330/2007 на Комисијата (Сл. весник L 122, 24.4.2014 год., стр. 18).

информациите што може да влијае врз безбедноста на воздухопловството, а кои организациите ги пријавуваат. Ова се прави во соработка со кои било други надлежни органи кои се одговорни за безбедност на информациите или за сајбер-безбедноста во рамките на земјата—членка, со цел да се подобри соработката и усогласеноста на системите за пријавување.

- (b) По добивањето на информациите наведени во точка (a), Агенцијата презема соодветни мерки за решавање на инцидент или нарушување во врска со безбедноста на информациите што може да влијае врз безбедноста на воздухопловството.
- (c) Сите засегнати лица или организации веднаш се известуваат за мерките кои се преземаат во согласност со точка (b), а кон кои тие се должни да се придржуваат согласно Регулативата (ЕУ) 2018/1139 и делегираните акти и актите за спроведување кои се усвоени врз основа на истата. Исто така, Агенцијата за овие мерки ги известува и надлежните органи на засегнатите земји—членки.

ПОДДЕЛ В

УПРАВУВАЊЕ (DPO.AR.B)

DPO.AR.B.001 Систем за управување

- (a) Агенцијата воспоставува и одржува систем за управување, вклучувајќи ги најмалку следните елементи:
 - (1) документиран политики и постапки со кои се опишува нејзината организација, средствата и методите за воспоставување на усогласеност со Регулативата (ЕУ) 2018/1139 и, по потреба, делегираните акти и актите за спроведување кои се усвоени врз основа на истата, а кои се однесуваат на извршување на нејзините задачи за издавање на уверенија, надзор и извршните мерки; постапките се ажурираат и служат како основни документи за работа во рамките на Агенцијата што се однесува на сите односни задачи.
 - (2) доволен број на персонал за извршување на нејзините задачи и исполнување на нејзините обврски во согласност со оваа регулатива; постои систем за планирање на расположливоста со персонал со цел да се обезбеди правилно завршување на сите односни задачи;
 - (3) персонал кој е квалификуван да ги извршува задачите кои им се доделуваат и кој поседува потребно знаење и искуство, и посетувал почетна и периодична обука со цел да се обезбеди нивна континуирана стручна оспособеност;
 - (4) соодветна опрема и канцеларии за извршување на доделените задачи;
 - (5) функција за следење на усогласеноста на системот за управување со важните услови и соодветноста на процедурите, вклучително и воспоставување процес за внатрешен надзор и процес за управување со ризиците по безбедноста; функцијата за следење на усогласеноста вклучува систем за давање повратни информации за наодите од надзорот до повисокото раководство на Агенцијата со цел, по потреба, да се обезбеди спроведување на корективните мерки;

- (6) лице или група на лица кои се одговорни пред повисокото раководство на Агенцијата само за функцијата за следење на усогласеноста.
- (b) Агенцијата, за секоја област на активност вклучена во системот за управување, назначува едно или повеќе лица со севкупна одговорност за управувањето со релевантните задачи.
- (c) Агенцијата утврдува постапки за нејзино учество во меѓусебна размена на сите потребни информации со кој било друг надлежен орган(и) наведени во член 4 од Регулативата за спроведување (ЕУ) 2017/373⁽²⁾ на Комисијата и им дава помош или бара помош од нив, вклучително и секоја информација што произлегува од задолжителното и доброволно пријавување на настани, како што се бара во точка DPO.AR.A.045.
- (d) Системот за управување, кој Агенцијата го воспоставува и одржува, се придржува кон наведеното во Анекс I (Дел-IS.AR) од Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/203 со цел да се обезбеди правилно управување со ризиците по безбедноста на информациите кои можат да влијаат врз безбедноста на воздухопловството.

DPO.AR.B.010 Измени во системот за управување

- (a) Агенцијата воспоставува систем за утврдување на оние измени кои влијаат врз нејзината способност да ги извршува своите задачи и да ги исполнува своите обврски како што е наведено во Регулативата (ЕУ) 2018/1139 и делегираните акти и актите за спроведување кои се усвоени врз основа на истата. Тој систем и овозможува на Агенцијата да преземе мерки, по потреба, со кои се обезбедува системот за управување да остане соодветен и ефикасен.
- (b) Агенцијата навремено го ажурира својот систем за управување во согласност со сите измени на Регулативата (ЕУ) 2018/1139 и делегираните акти и актите за спроведување кои се усвоени врз основа на истата, за да се обезбеди ефективно спроведување на нејзиниот систем за управување.

DPO.AR.B.015 Водење на евиденција

- (a) Агенцијата воспоставува и одржува систем за водење на евиденција со кој се предвидува соодветно складирање, достапност и сигурно следење на:
- (1) документираните политики и постапки за системот за управување;
- (2) обуката, квалификациите и овластувањата на персоналот, како што се бара согласно точка DPO.AR.B.001 (a)(3);

⁽²⁾ Регулатива за спроведување (ЕУ) 2017/373 на Комисијата, од 1 март 2017 година, за утврдување на заеднички услови за давателите на услуги за управување со воздушниот сообраќај/воздухопловна навигација и други мрежни функции за управување со воздушниот сообраќај и нивниот надзор, и за укинување на Регулатива (ЕЗ) бр. 484/2008, Регулативите за спроведување (ЕУ) бр. 1034/2011, (ЕУ) бр. 1035/2011 и (ЕУ) бр. 2016/1377 и Регулативата за изменување и дополнување (ЕУ) бр. 677/2011 (Сл. весник L 62, 8.3.2017 год., стр. 1).

- (3) распределбата на задачите, која ги опфаќа елементите кои се бараат согласно точка ATM/ANS.EQMT.AR.A.020 ОД Анекс I кон Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768, како и деталите за доделените задачи;
- (4) постапката на овластување што се однесува на организациите вклучени во проектирањето или производството на опрема за ATM/ANS, постапката за издавање уверенија и заведувањето на декларациите за усогласеност на проект за опрема за ATM/ANS и континуираниот надзор, вклучувајќи го и следното:
- (i) барањето за издавање на овластување;
 - (ii) овластувањата издадени на организации кои се вклучени во проектирањето или производството на опрема за ATM/ANS, вклучувајќи ги и поврзаните права и сите измени на истите;
 - (iii) издадените уверенија за опрема на ATM/ANS, вклучувајќи ги и сите измени на истите кои таа ги издала;
 - (iv) сите важечки декларации за усогласеност на проектот за опрема за ATM/ANS, кои таа ги завела;
 - (v) програмата на Агенцијата во врска со континуираниот надзор, вклучувајќи ја евиденцијата од сите проценки, надзори и инспекциски прегледи;
 - (vi) примерок од програмата за надзор, во која се наведени датумите кога треба да спроведе надзорот и датумите на извршени надзори;
 - (vii) примероци од севкупната службена преписка;
 - (viii) препораки за издавање или продолжување на уверение или продолжување на регистрацијата на декларацијата, детали за наодите и мерките кои организациите ги презеле за затворање на истите, вклучувајќи го датумот на затворање на секоја ставка, извршните дејствија и забелешките;
 - (ix) секој извештај за извршена проценка, надзор или инспекциски преглед;
 - (x) примероци од сите упатства, постапки и процеси или прирачници на организацијата и измените и дополнувањата на истите;
 - (xi) примероци од сите останати документи кои Агенцијата ги одобрила.
- (5) известувањето и евалуацијата на алтернативните средства за усогласеност предложени од страна на организациите вклучени во проектирањето или производството на опрема за ATM/ANS и проценката на овие алтернативни средства за усогласеност;
- (6) податоците за безбедноста, налозите за опремата за ATM/ANS и понатамошните мерки;
- (7) употребата на одредбите за флексибилност согласно член 76(4) од Регулацијата

(ЕУ) 2018/1139.

- (b) Агенцијата води список на сите уверенија што ги издала и на сите декларации што ги завела/регистралира.
- (c) Свкупната евиденција наведена во точките (a) и (b) се чува на начин со кој се обезбедува заштита од оштетување, промена и кражба, а се чуваат најмалку пет години откако престанува важноста на овластувањата и уверенијата или по повлекувањето на декларациите, што е предмет на важечкиот закон за заштита на податоците.

ПОДДЕЛ С

ИЗДАВАЊЕ НА УВЕРЕНИЈА, НАДЗОР И ИЗВРШНИ МЕРКИ

(DPO.AR.C)

DPO.AR.C.001 Издавање на овластувања на организации вклучени во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS

- (a) По приемот на барањето за издавање на овластување на организација вклучена во проектирањето или производството на опрема за ATM/ANS, Агенцијата ја проверува усогласеноста на организацијата со условите утврдени во Анексите II и III од Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768 и во Анекс II кон оваа регулатива.
- (b) Агенцијата може да побара какви било надзори, инспекциски прегледи или проценки за кои смета дека се потребни пред да го издаде овластувањето со сите релевантни информации наведени во Додаток 1 кон овој Анекс.
- (c) Овластувањето се издава на неограничено времетраење. Правата во однос на активностите за кои организацијата е овластена да ги врши, се наведуваат во условите приложени кон одобрението.
 - 1. Што се однесува на организација вклучена во проектирањето или производството на опрема за ATM/ANS, во условите се наведува типот на проектната работа и категориите на опрема за ATM/ANS, за кои организацијата има овластување, како и правата кои организацијата смее да ги користи.
 - 2. Што се однесува на организација вклучена во проектирањето или производството на опрема за ATM/ANS, во условите се наведува опсегот на работата и опремата за ATM/ANS или категориите на опрема, или и двете, за кои имателот на овластувањето има право да ги користи правата.
- (d) Овластување нема да се издаде ако останал отворен наодот од ниво 1, наведен во DPO.AR.C.015 останал отворен. Во исклучителни околности, наодот(-ите) кои не се од ниво 1, организацијата го(ги) проценува и ублажува, а Агенцијата нема да издаде овластување се додека не го одобри планот за корективни мерки за затварање на наодот(-ите).
- (e) За секоја измена на овластувањето и неговите услови потребно е одобрение од

DPO.AR.C.005 Програма за надзор

(a) Агенцијата воспоставува и секоја година ја ажурира програмата за надзор, земајќи го предвид специфичниот карактер на организациите што ги надгледува, комплексноста на нивните активности и резултатите од претходните активности за издавање уверенија или надзор, и истата ја базира врз проценката на поврзаните ризици. Програмата за надзор вклучува надзори, кои:

- (1) ги опфаќаат сите области на можни проблеми, со нагласување на оние области во кои во минатото биле утврдени проблеми;
- (2) ги опфаќаат сите организации, уверенија и декларации кои се под надзор на Агенција;
- (3) ги опфаќаат механизми кои организацијата ги спровела за обезбедување на стручноста на персоналот;
- (4) обезбедуваат дека надзорите се спроведуваат на начин кој е пропорционален на нивото на ризикот кои активностите на организацијата го претставуваат;
- (5) обезбедуваат дека на организациите кои се под нејзин надзор се применува циклус на планирање на надзорот кој не е подолг од 24 месеци.

Периодот на планирање на надзорот може да се скрати ако постојат докази дека се зголемила ефикасноста на безбедноста на организацијата.

Периодот на планирање на надзорот може да се продолжи најдолго до 36 месеци, ако Агенцијата утврди дека во претходните 24 месеци:

- (i) организацијата континуирано се придржувала кон условите кои се однесуваат на управување со измени согласно точка DPO.AR.B.005;
- (ii) не е издаден ниеден наод од ниво 1 наведено во DPO.AR.C.015;
- (iii) сите корективни мерки наведени во DPO.AR.C.015 се спроведени во рокот кој Агенцијата го прифатила или продолжила како што е дефинирано во точка DPO.AR.C.015.

Ако, покрај точките (i), (ii) и (iii), организацијата воспоставила ефикасен систем за континуирано известување до Агенцијата што се однесува на нејзината усогласеност со прописот, кој е одобрен, периодот на планирање на надзорот може да се продолжи максимум на 48 месеци;

- (6) обезбедуваат следење на спроведувањето на корективните мерки наведени во DPO.AR.C.015;
- (7) подлежат на консултации со засегнатите организации, а потоа и известување за тоа;

- (8) ги наведуваат планираните интервали на инспекциските прегледи на различни локации, доколку е потребно.
- (b) Агенцијата може да одлучи да ги измени целите и опсегот на претходно планираните надзори, вклучувајќи ѝ прегледи на документи и дополнителни надзори, секогаш кога тоа е потребно.
- (c) Агенцијата одлучува за тоа на кои аранжмани, елементи, физички локации и активности треба да се врши надзор во одреден рок.
- (d) Забелешките и наодите од надзорите во согласност со точка DPO.AR.C.015 се документираат.
- (e) Наодите се поткрепуваат со докази и се утврдуваат во смисла на важечките услови и нивните решенија за спроведување во однос на кои е спроведен надзорот
- (f) Се подготвува извештај од надзорот, вклучувајќи ги ѝ деталите за наодите и забелешките и истиот се доставува до засегнатата организација.

**DPO.AR.C.010 Измени на системот за управување со
безбедноста на информациите**

- (a) За измените со кои се управува и за кои се известува Агенцијата во согласност со постапката утврдена во точка IS.I.OR.255(a) од Анекс II (Дел–IS.I.OR) кон Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/203, Агенцијата во својата програма за континуиран надзор вклучува преиспитување на таквите промени во согласност со начелата утврдени во точка DPO.AR.C.005 од овој анекс. Доколку се утврди каква било неусогласеност, Агенцијата за тоа ја известува организацијата, бара дополнителни измени и постапува во согласност со точка DPO.AR.C.015 на овој анекс.
- (b) Што се однесува на другите измени за кои е потребно да се поднесе барање за одобрение во согласност со точка IS.I.OR.255(b) од Анекс II (Дел–IS.I.OR) кон Регулативата за спроведување (ЕУ) 2023/203:
- (1) по приемот на барањето за измена, Агенцијата ја проверува усогласеноста на организацијата со важечките услови пред да го издаде одобрението;
 - (2) Агенцијата ги утврдува условите под кои организацијата може да работи за време на спроведување на измената;
 - (3) ако утврди дека организацијата ги исполнува важечките услови, Агенцијата ја одобрува измената.

DPO.AR.C.015 Наоди, корективни мерки и извршни мерки

- (a) Ако Агенцијата, во текот на истрага, надзор или на кој било друг начин, утврди каква било неусогласеност со важечките услови од оваа регулатива на процедура или

прирачник што се бара со оваа регулатива, или на уверение или декларација издадена во согласност со оваа регулатива, таа, без да е во спротивност со какви било дополнителни мерки согласно Регулативата (ЕУ) 2018/1139, поставува/утврдува наод.

(b) Агенцијата има воспоставен систем за:

- (1) анализирање на наодите што се однесува на нивната важност во поглед на безбедноста и заемената оперативност;
- (2) утврдување на соодветни извршни мерки, вклучувајќи привремено одземање или укинување на овластувања или уверенија;
- (3) издавање на налози врз основа на ризикот кој неусогласеноста на организацијата го претставува.

(c) Агенцијата поставува наод од ниво 1 кога ќе утврди каква било значајна неусогласеност со основата за издавање на уверение за опрема за ATM/ANS во согласност со точка ATM/ANS.EQMT.AR.B.001 од Анекс I кон Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768, која може да доведе до неконтролирана неусогласеност и до можна несакана состојба.

Наодите од ниво 1 го вклучуваат, но не се ограничуваат на, следното:

- (1) објавување на оперативни процедури кои претставуваат значителен ризик за активностите на организацијата;
- (2) добивање или одржување на важноста на одобрението на организацијата со поднесување на фалсификувани документирани докази;
- (3) докази за злоупотреба или лажно користење на овластувањето на организацијата;
- (4) непостоење на одговорен раководител.

(d) Агенцијата поставува наод од ниво 2 кога ќе утврди неусогласеност со кое било од следното:

- (i) со важечките услови од Регулатива (ЕУ) 2018/1139;
- (ii) со делегираните акти и актите за спроведување усвоени врз основа на Регулатива (ЕУ) 2018/1139;
- (iii) со процедурите и прирачниците кои се бараат врз основа на Регулатива (ЕУ) 2018/1139; или
- (iv) со овластувањето кое е издадено во согласност со Регулатива (ЕУ) 2018/1139;

(e) Ако се воспостави наод, Агенцијата, без да е во спротивност со какви било дополнителни мерки што се бараат со Регулативата (ЕУ) 2018/1139 и делегираните

акти и актите за спроведување усвоени врз основа на истата, по писмен пат ја известува засегнатата организација за наодот и бара од неа да преземе корективни мерки за решавање на утврдената(-ите) неусогласеност(и).

- (1) Во случај на наоди од ниво 1, Агенцијата веднаш презема соодветни извршни мерки и може, по потреба, да го ограничи, привремено одземе или да го укине во целост или делумно овластувањето се додека организацијата не преземе успешни корективни мерки.
- (2) Во случај на наоди од ниво 2, Агенцијата:
 - (i) ѝ одобрува на организацијата одреден период за спроведување на корективните мерки, како дел од план на активности, соодветен на природата на наодот;
 - (ii) врши процена на корективните мерки и планот за спроведување кои ги предлага организацијата и, ако со оценката се заклучи дека тие се доволни за решавање на неусогласеноста(-ите), ги прифаќа истите.
- (3) Во случај на наоди од ниво 2, кога организацијата нема да достави план на корективни мерки кој е прифатлив за Агенцијата што се однесува на наодот, или кога организацијата нема да ги спроведе корективните мерки во рокот кој Агенцијата го прифатила или продолжила, наодот може да се подигне на наод од ниво 1 и се преземаат мерки во согласност со точка (е)(1).
- (f) За случаите кога не е потребна констатација за наоди од ниво 1 и ниво 2, Агенцијата може да издаде забелешки.
- (g) Агенцијата:
 - (1) го суспендира уверението ако смета дека постојат издржливи основи дека таквата мерка е потребна за да се спречи веродостојна закана по безбедноста, обезбедувањето, ефикасноста или заемната оперативност на опремата за ATM/ANS;
 - (2) издава налог за опремата за ATM/ANS под условите наведени во точка ATM/ANS.EQMT.AR.A.030 од Анекс I кон Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768;
 - (3) привремено одзема, повлекува или ограничува уверение ако е потребна таква мерка во согласност со точка (с).
 - (4) презема итни и соодветни мерки кои се потребни за ограничување или забрана на активностите на една организација или на физичко или правно лице, ако смета дека постојат издржливи причини дека таквите мерки се потребни заради спречување на веродостојна закана по опремата за ATM/ANS;
 - (5) ја регистрира декларацијата за усогласеност на проектот само откако ќе се решат сите наоди од почетната надзорна проверка;
 - (6) привремено или трајно ја поништува декларацијата за усогласеност на проектот,

доколку смета дека постојат издржливи основи дека таквата мерка е потребна за да се спречи веродостојна закана по безбедноста, обезбедувањето, ефикасноста или заемната оперативност на опремата за ATM/ANS;

- (7) презема какви било дополнителни извршни мерки кои се потребни за да се обезбеди дека секоја неусогласеност со важните услови наведени во Анекс VIII и, по потреба, во Анекс VII од Регулацијата (ЕУ) 2018/1139 и во овој Анекс, се решава и, по потреба, се ублажуваат последиците од истата.
 - (h) По преземањето на извршните мерки во согласност со точката (g), Агенцијата за истите го известува примателот, ги наведува причините за истите и го известува примателот за неговото право на жалба.
-

Додаток 1

СПЕЦИФИКАЦИИ НА ОВЛАСТУВАЊЕТО НА ОРГАНИЗАЦИЈА
ВКЛУЧЕНА ВО ПРОЕКТИРАЊЕ ИЛИ ПРОИЗВОДСТВО
НА ОПРЕМА ЗА АТМ/АNS

Во овластувањето се наведува:

- (a) Агенцијата како надлежно тело кое го издава овластувањето;
 - (b) име и целосна адреса на подносителот на барањето;
 - (c) опсег на работењето на подносителот на барањето;
 - (d) локацијата на која ќе се вршат активностите;
 - (e) придружните права кои му се одобрени на подносителот на барањето;
 - (f) изјава на подносителот на барањето за усогласеноста со и придржувањето кон важечките услови;
 - (g) датумот на издавање и важноста на овластувањето;
 - (h) дополнителните услови или ограничувања приложени кон истото.
-

АНЕКС II

УСЛОВИ ЗА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ВКЛУЧЕНИ ВО ПРОЕКТИРАЊЕ И ПРОИЗВОДСТВО НА ОПРЕМА ЗА ATM/ANS

(Дел–DPO.OR)

ПОДДЕЛ А

ОПШТИ УСЛОВИ (DPO.OR.A)

DPO.OR.A.001 Опсег

Со овој Анекс се утврдуваат заедничките услови во однос на правата и обврските на подносител на барање и имател на овластување на организација за проектирање или производство на опрема за ATM/ANS.

DPO.OR.A.005 Прифатливост

Секое физичко или правно лице кое ја докажало, или е подготвено да ја докаже, својата способност да проектира или произведува опрема за ATM/ANS во согласност со точка DPO.OR.A.010, може да поднесе барање за овластување на организација за проектирање или производство под условите утврдени во овој Анекс.

DPO.OR.A.010 Барање за овластување на организација за проектирање и производство и докажување на способност

- (a) Барање за овластување на организација за проектирање и производство се поднесува во форма и на начин кои ги утврдува Агенцијата.
- (b) Со цел да добие овластување, организација вклучена во проектирање или производството на опрема за ATM/ANS треба да се придржува кон условите утврдени во оваа регулатива, ако се тие услови применливи за проектирање и производство на системи за ATM/ANS и составни делови за ATM/ANS со кои организацијата се бави или планира да се бави.

DPO.OR.A.015 Прирачник на организацијата

- (a) Организација вклучена во проектирање или производството на опрема за ATM/ANS воспоставува и одржува прирачник на организацијата, во кој се наведуваат следните информации:
 - (1) изјава, која ја потпишал одговорниот раководител, со која се потврдува дека секогаш ќе се придржува кон прирачникот и кои било придружни прирачници, со кои се дефинира придржувањето кон условите;

- (2) функцијата(-ите) и името(-ињата) на клучниот(-те) раководител(и) како што е наведено во точка DPO.OR.B.020;
 - (3) должностите и одговорностите на раководителот(-ите), вклучувајќи ги и прашањата за кои можат директно да соработуваат со Агенцијата во име на организацијата;
 - (4) органограм во кој се прикажани линиите на одговорност и отчетност на раководителите во рамките на организацијата, вклучувајќи ја и директната одговорност на одговорниот раководител;
 - (5) општ опис на човечките ресурси на организацијата;
 - (6) општ опис на опремата сместена на секоја локација наведена во овластувањето на организацијата;
 - (7) општ опис на опсегот на работата на организацијата кој е соодветен за условите во овластувањето;
 - (8) постапката(-ите) за проверка и докажување дека проектот на опремата за ATM/ANS, или измените во истиот, е(се) во согласност со важечките детални спецификации и услови утврдени со Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768 и дека нема небезбедни или несигурни својства, по потреба;
 - (9) постапката за подготовка и одржување на техничките податоци и евиденцијата, за секој модел на секое парче од опремата за ATM/ANS, за која е издадено уверение или декларација за усогласеност на проект во согласност со Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768, по потреба;
 - (10) постапката(-ите) за известување на Агенцијата за организациските измени;
 - (11) постапката за изменување и дополнување на прирачникот на организацијата;
 - (12) опис, директно или со вкрстено упатување, на системот и постапката(-ите) за управување на организацијата;
 - (13) опис, директно или со вкрстено упатување, на управувањето со изведувачите и процедурата(-ите) за надзор наведени во точката DPO.OR.B.015 од овој анекс.
- (b) Прирачникот на организацијата по потреба се изменува и дополнува за да остане ажуриран описот на организацијата, а еден примерок од истиот, вклучувајќи ги и измените и дополнувањата на истиот, се доставува до Агенцијата.
 - (c) Барањето за измена на овластувањето од точка DPO.OR.B.005 на овој прилог се заснова врз доставување на предложените измени на прирачникот на организацијата.

DPO.OR.A.025 Времетраење, континуирана важност и права на овластување на организација

- (a) Овластување на организација останува да важи неограничено време под услов дека:
- (1) организацијата останува усогласена со Регулотивата (ЕУ) 2018/1139 и делегираните акти и актите за спроведување усвоени врз основа на истата;
 - (2) организацијата не го предала овластувањето, ниту Агенцијата привремено го одзела ниту укинала.
- (b) По укинување или предавање на овластувањето, доколку е издадено во хартиена форма, тоа веднаш се враќа на Агенцијата.
- (c) Имателот на овластување на организација има право, во рамките на условите на овластување и според соодветните постапки на системот за управување со проект:
- (1) да ги класифицира измените на опрема за ATM/ANS како „поголеми“ или „помали“;
 - (2) да ги одобри помалите измени во уверението(-јата) и/или декларацијата(-ите) за опрема за ATM/ANS, кои се издадени врз основа на Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768;
 - (3) да одобри одредени помали измени во уверението(-јата) за опрема за ATM/ANS, издадени врз основа на Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768;.
 - (4) да издава декларации за усогласеност на проект за опрема за ATM/ANS согласно член 5 од Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768; и
 - (5) да издава изјави за усогласеност на опрема за ATM/ANS согласно член 6 од Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768.

DPO.OR.A.030 Олеснувања и соработка

- (a) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS ги олеснува инспекциските прегледи и надзорите кои ги врши Агенцијата или квалификуван субјект кој дејствува во нејзино име, и соработува, по потреба, заради ефикасно и ефективно извршување на овластувањата на Агенцијата.
- (b) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS соработува со давателите на ATM/ANS кои ја користат нејзината опрема и им помага во постапката за докажување на усогласеноста на надлежните органи.

DPO.OR.A.035 Наоди и корективни мерки

По приемот на известувањето од Агенцијата во врска со наодите, организацијата вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS:

- (a) ја утврдува основната/главната причина за неусогласеност;
- (b) го одредува планот за корективни мерки;
- (c) го докажува спроведувањето на корективните мерки на задоволство на Агенцијата во рок кој Агенцијата го предложила и одобрила, како што е дефинирано во точка (e)(2) од точка DPO.AR.C.015.

DPO.OR.A.040 Итна реакција на проблем во врска со безбедноста, обезбедувањето и заемната оперативност

Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS ги спроведува сите мерки за безбедност и обезбедување, вклучувајќи ги и налозите за опрема за ATM/ANS, кои Агенцијата ги презема во согласност со точките DPO.AR.A.010 и DPO.AR.A.015.

DPO.OR.A.045 Откажување, неправилно функционирање и дефекти

- (a) Имателот на овластување кое е издадено во согласност со оваа регулатива:
 - (1) воспоставува и одржува систем за собирање, истражување и анализирање на извештаите и информациите за откажување, неправилно функционирање и дефекти и други настани кои предизвикале или можеле да предизвикаат негативни влијанија врз континуираната усогласеност на опремата за ATM/ANS со важечките услови;
 - (2) ги известува сите познати корисници на соодветната опрема за ATM/ANS и, на барање, секое лице кое е овластено врз основа на други поврзани прописи, за системот кој се воспоставува во согласност со точка (1) и за тоа како да ги доставуваат таквите извештаи, информации за откажување, неправилно функционирање и дефекти и други настани.
- (b) За организациите чие главно седиште на делување се наоѓа во земја-членка, во системот кој се воспоставува во согласност со точка (a)(1) се вклучени одредби за пријавување на настани и понатамошно постапување кои ги исполнуваат условите наведени во Регулативите (ЕУ) бр. 376/2014 и (ЕУ) бр. 2018/1139 и делегираните акти и актите за спроведување кои се усвоени врз основа на истите.
- (c) Имателот на овластување ја известува Агенцијата за секое откажување, неправилно функционирање и дефекти и други настани за кои ќе дознае и кои предизвикале или можеле да предизвикаат небезбедна, несигурна или лоша состојба.
- (d) За организациите чие главно седиште на делување не се наоѓа во земја-членка, извештаите се подготвуваат во форма или на начин кои ги утврдува Агенцијата, што е можно поскоро, а во секој случај се доставуваат најдоцна 72 часа откако организацијата или лицето дознале за одреден настан, освен ако тоа не е спречено заради исклучителни околности.
- (e) Имателот на овластување го испитува настанот кој е пријавен согласно точка (c),

вклучувајќи ги и недостатоците кои довеле до тој настан, и ја известува Агенцијата за резултатите од своето истражување и за секоја мерка која планира да ја преземе или која предлага да ја преземе за поправка на тие недостатоци.

DPO.OR.A.050 Преносивост на овластување

Овластувањето на организација не може да се пренесе, освен како последица на измена на сопственоста на организацијата.

ПОДДЕЛ В

УПРАВУВАЊЕ (DPO.OR.B)

DPO. OR.B.001 Систем на управување

- (a) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS спроведува и одржува систем за управување кој го опфаќа следното:
- (1) јасно дефинирани линии на одговорноста и отчетноста во целата своја организација, вклучително и директната одговорност на одговорниот раководител;
 - (2) опис на севкупната филозофија и начела на организацијата, кои заедно ја сочинуваат политиката што ја потпишува одговорниот раководител;
 - (3) средствата за проверка на работата на организацијата во поглед на показателите на ефикасноста и целите на ефикасноста на системот за управување;
 - (4) постапка за утврдување на измени во рамките на организацијата и контекстот во кој таа работи, што може да влијае врз воспоставените постапки, процедури и производи и, по потреба, за измена на системот за управување со цел да се прилагоди на тие измени;
 - (5) постапка за утврдување на обемот на измените на системот за ATM/ANS и поврзаните ризици;
 - (6) постапка за преиспитување на системот за управување, утврдување на причините за неадекватно работење на системот за управување, утврдување на последиците на таквото несоодветно работење и отстранување на тие причини;
 - (7) постапка со која се обезбедува дека персоналот на организацијата е обучен и стручен за извршување на своите должности на еден сигурен, ефикасен, постојан и одржлив начин; во таа смисла, организацијата воспоставува политики за вработување и обука на својот персонал;
 - (8) средства за службена преписка со кои се обезбедува дека целиот персонал на организацијата во целост е запознаен со системот на управување, со која се обезбедува соопштување на важните информации и која овозможува да се

образложи преземањето на одредени мерки и зошто се воведуваат или изменуваат постапките;

(9) што се однесува на активностите за проектирање, процедури за:

- (i) проектирањето на опрема за ATM/ANS и за измени на проектот на истата;
- (ii) обезбедување дека проектирањето на опрема за ATM/ANS и измените на проектот на истата се придржуваат кон важечките спецификации, вклучувајќи ја и независната функција за проверка на докажувањето на усогласеноста врз основа на која организација на Агенцијата ѝ ги поднесува изјавите за усогласеност и придружната документација;
- (iii) проверка на прифатливоста на елементите на проектираната опрема за ATM/ANS или задачите кои ги извршуваат организациите со кои е склучен договор наведено во точка DPO.OR.B.015;
- (iv) обезбедува дека бројот на персонал кој е вклучен во проектирањето на опрема за ATM/ANS е доволен и дека е обучен и стручен и дека е овластен за извршување на одговорностите кои му се доделени;
- (v) блиска и ефикасна соработка меѓу секторите и внатре во самите сектори;

(10) што се однесува на производствените активностите, процедури за.

- (i) издавањето и одобрувањето на документи, или измените на истите;
- (ii) надзорите на проценките и за контрола на договорните организации од точка DPO.OR.B.015;
- (iii) проверува дека влезните материјали и опрема, вклучително и набавката на нов предмет или предмети кои ги користат купувачите на опрема за ATM/ANS се онакви како што е специфицирано во важечките проектни податоци;
- (iv) проверува дека опремата за ATM/ANS е во согласност со важечките проектни податоци;
- (v) идентификацијата и можност за следење;
- (vi) процесите на организацијата;
- (vii) инспекциските прегледи и испитувањето;
- (viii) калибража на алатот и опремата за испитување;
- (ix) контролата на неусогласените ставки;
- (x) соработката со подносителот на барање за, или имателот на, одобрение на проект;

- (xi) водење и чување на евиденцијата за извршената работа;
 - (xii) издавање на документи за пуштање во работа;
 - (xiii) ракување со, складирање и пакување на, опремата за ATM/ANS;
- (b) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS ги документира сите клучни постапки на системот за управување, вклучувајќи ја и постапката за информирање на персоналот за нивните одговорности, како и процедурата за изменување и дополнување на тие постапки.
- (c) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS, во рамките на својот систем за управување, воспоставува функција за следење на нејзината усогласеност со важечките услови и на соодветноста на воспоставените процедури. Следењето на усогласеноста вклучува систем на повратни информации за наодите, кои се доставуваат до одговорниот раководител со цел обезбедување на ефективно спроведување на корективните мерки, по потреба.
- (d) Системот за управување е пропорционален на големината на организацијата вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS и на сложеноста на нејзините активности, земајќи ги предвид опасностите и поврзаните ризици кои се својствени за тие активности.
- (e) Покрај системот за управување наведен во точка (a), организацијата вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS воспоставува, спроведува и одржува систем за управување со безбедноста на информациите во согласност со Регулатива (ЕУ) 2023/203 со цел да се обезбеди правилно управување со ризиците по безбедноста на информациите, што може да влијае врз безбедноста на воздухопловството.

DPO. OR.B.005 Управување со измените

- (a) По издавање на овластување на организација, Агенцијата ја одобрува секоја значајна измена во системот на управување пред да истата да биде спроведена, освен ако за таквата измена не е издадено известување и ако со неа не се управува во согласност со процедура која Агенцијата ја одобрила. Организацијата до Агенцијата поднесува барање за одобрение со кое ја докажува континуираната усогласеност со важечките услови.
- (b) За секоја измена на опремата за ATM/ANS се известува Агенцијата која ја одобрува измената пред да се спроведе, освен ако со оваа измена не се управува во согласност со процедура за управување со измени која Агенцијата ја одобрила. Со оваа процедура за управување со измени се дефинира класификацијата на измените на опремата за ATM/ANS и се опишува како се врши известување за овие измени и како се управува со истите.

DPO. OR.B.010 Услови што се однесува на средствата

Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS

обезбедува дека нејзините средства и опрема, вклучувајќи ги и средствата и опремата за испитување, се соодветни за вршење на сите нејзини задачи и за управување со истите во согласност со важечките услови.

DPO. OR.B.015 Договорни активности

- (a) Договорните активности ги вклучуваат сите оние активности кои се во рамките на опсегот на активностите на организацијата, во согласност со условите на уверението, а кои ги вршат други организации кои самите имаат уверение за вршење на тие активности или, ако немаат уверение, работат под надзор на таквата организација. Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS обезбедува дека при договарање за кој било дел од своите активности со, или при набавка на кој било дел за своите активности од, надворешни организации, договорната или набавената активност, во зависност од случајот, е во согласност со важечките услови.
- (b) Ако организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS договара кој било дел од своите активности со организација која самата нема уверение во согласност со оваа регулатива за вршење на такви активности, таа обезбедува дека договорната организација работи под нејзин надзор. Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS обезбедува дека Агенцијата има пристап до организацијата со која е склучен договор со цел да се утврди нејзината континуирана усогласеност со важечките услови од оваа регулатива.

DPO. OR.B.020 Услови за персоналот

- (a) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS именува одговорен раководител, кој е овластен да обезбеди дека сите активности се финансираат и се вршат во согласност со важечките услови од оваа регулатива. Именуваниот раководител е одговорен за воспоставување и одржување на ефективен систем за управување.
- (b) Исто така се дефинираат и овластувањата, должностите и одговорностите на лицата кои се именуваат за одредено работно место, особено за раководниот персонал кој е одговорен за безбедноста, квалитетот, обезбедувањето, финансирањето и човечките ресурси.

DPO. OR.B.025 Водење евиденција

- (a) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS воспоставува систем за водење евиденција, со која се обезбедува чување на евиденцијата и сигурно следење на сите свои активности, особено опфаќајќи ги сите елементи наведени во точка DPO.OR.B.001.
- (b) Формата и времето на чување на записите спомнати во точка (a) се утврдуваат во процедурите на организацијата за системот за управување.

- (c) Записите се чуваат на начин со кој се обезбедува заштита на истите од оштетување, менување или кражба.
- (d) Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS води регистар на опремата за ATM/ANS која е во употреба.

ПОДДЕЛ С

ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ (DPO.OR.C)

DPO. OR.C.001 Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS

- (a) Подносител на барање за, или имател на, овластување за проектирање и производство на опрема за ATM/ANS има право, во зависност од случајот, на што било од следното:
 - (1) да има уверение или да поднесе барање за уверение за проектирање на опрема за ATM/ANS;
 - (2) да издава декларација за усогласеност за опремата за ATM/ANS;
 - (3) да издава изјава за усогласеност за опремата за ATM/ANS, на барање на давател на услуги на ATM/ANS.
- (b) Што се однесува на активностите за проектирање, организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS:
 - (1) издава декларација за усогласеност за опремата за ATM/ANS;
 - (2) издава податоци и информации, вклучувајќи и упатства, под своја одговорност во рамките на опсегот на нејзините услови од овластувањето, како што ги утврдила Агенцијата;
 - (3) подготвува и одржува, за секој модел на секој дел за кој е издадена декларација за опрема за ATM/ANS, ажурирана датотека со комплетни технички податоци и записи.
- (c) Што се однесува на активностите за производството, организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS:
 - (1) го произведува секој дел обезбедувајќи дека завршената опрема за ATM/ANS е во согласност со податоците од нејзиниот проект и дека е безбедна за инсталирање;
 - (2) подготвува и одржува, за секој модел на секој дел за кој е издадена декларација за опрема за ATM/ANS, ажурирана датотека со комплетни технички податоци и записи;
 - (3) изготвува, одржува и ги ажурира оригиналите на сите прирачници кои се бараат

согласно важечките спецификации на декларацијата за одредена опрема;

- (4) ги става на располагање на корисниците на опрема за ATM/ANS, и на Агенцијата, на барање, оние упатства за континуираната прикладност кои се потребни заради користење и одржување на опремата за ATM/ANS, како и измените на тие упатства.
 - (5) го означи секој производ;
 - (6) продолжува да се придржува кон важечките услови утврдени во оваа регулатива.
- (d) Покрај наведеното во точка (a), организацијата вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS има право, во рамките на опсегот на своите услови од овластувањето, да утврди дека секоја завршена опрема за ATM/ANS е во согласност со важечките проектни податоци и дека е во состојба за безбедна работа пред да се издаде образецот на EASA за пуштање во работа, во кој се наведува дека опремата за ATM/ANS е произведена во согласност со важечките услови од оваа регулатива и си важечките проектни податоци.
- (e) Образецот на EASA за пуштање во работа спомнат во точка (d) за секоја произведена опрема за ATM/ANS ги содржи најмалку следните информации:
- (1) опис на опремата за ATM/ANS;
 - (2) број на делот од опремата за ATM/ANS;
 - (3) серискиот број на опремата за ATM/ANS;
 - (4) изјава дека опремата за ATM/ANS е произведена во согласност со важечките проектни податоци и е во состојба за безбедна работа;
 - (5) упатување на уверението или декларацијата за усогласеност на проектот.

DPO.OR.C.005 Координација

Организација вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS обезбедува:

- (a) задоволителна координација, со соодветни договори, меѓу активностите за проектирање и производствените активности, што е соодветно;
- (b) задоволителна координација со, и соодветна поддршка на, давателите на услуги на ATM/ANS и воздухопловните заинтересирани страни, што се однесува на континуираната соодветност на опремата за ATM/ANS, по потреба.

DPO. OR.C.010 Налози за опрема за ATM/ANS

Кога Агенцијата издава налог за опрема за ATM/ANS согласно точка

ATM/ANS.EQMT.CERT.065 од Анекс II кон Делегираната регулатива (ЕУ) 2023/1768, организацијата вклучена во проектирање или производство на опрема за ATM/ANS:

- (a) предлага соодветна корективна мерка и ја поднесува заедно со деталите до Агенцијата на одобрение;
 - (b) откако Агенцијата ќе го одобри предлогот наведен во точка (a), на сите корисници или сопственици на опрема за ATM/ANS ги става на располагање соодветните описни податоци и инструкции за извршување а, на барање, и на секое лице од кое се бара да се придржува кон налогот за опрема за ATM/ANS.
-